

οίτινες, ἀφοῦ αὐτὴ ἐβάδιζε πρὸς τὴν χροσωκοπίαν, δὲν ἐπεθύμουν νὰ ἐπιτύχη ὁ Favre. Χάρης εἰς τὴν σταθεράν του θέλησιν, οὗτος ὑπερίσχυσε τῶν προσκομμάτων ὄλων, καὶ ἤτο βέβαιος ὅτι ἡ σύριγγὴ ἤθελεν ἀποπερατωθῆ εἰς ὠριμένην ἐποχὴν, ἣν ἀπὸ τοῦ 1872 εἶχε προεἰπεῖ. Κατὰ τοὺς ἑπτασταεῖς αὐτοῦ ἀγῶνας ἡ κόμη τοῦ γενναίου ἐργάτου ἐλευκάνθη, ἡ ῥάχης του ἐκυρτώθη, τὸ βᾶδισμα του κατέστη βαρὺ, ἀλλ' ὅμως οὐδέποτε ἀπεκατέστησεν οὐδὲ κατεβλήθη. Συνεπέλα συμβιβασμοῦ μετὰ τῆς εταιρίας, εἶχε μάλιστα ἀνακτῆσει τὴν προτέραν αὐτοῦ ζωρότητα, καὶ ἐσκέπτετο σπουδαίως ν' ἀναλάβῃ τὴν διατήρησιν τοῦ Σιμπλὸν, ἅμα ἀποπερατωμένης τῆς τοῦ Ἀγίου Γοθάρδου, ἐλπίζων νὰ κερδήσῃ δι' αὐτῆς τὰ χρήματα, ὅσα ἐζημιούτο πιθανῶς ἐν τῇ παρούσῃ ἐπιχειρήσει. Ὁ Favre συνδιελέγετο μετὰ τῶν φίλων του περὶ τῶν σχεδίων του, ἀποχαιρετίσας δ' αὐτοὺς πλήρως πεποιθήσεως εἰς τὴν τύχην του, ἐπανήλθεν εἰς Gœschenen, συνοδεύσας δὲ ἐντὸς τῆς σύριγγος Γάλλον τινὰ μηχανικὸν ἔπυσεν αἴφνης ὥσει κεραυνόπληκτος ἐνώπιον αὐτοῦ 2800 μέτρα μακρὰν τῆς ἐξόδου, καὶ ἀπέθανεν οὕτω κατὰ μῆνα Ἰούνιον τοῦ 1879 ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πεδίου τῆς δόξης του.

Τοιαῦται αἱ ὑπάρξεις, δι' ὧν ἐξαγοράζονται τὰ ἔργα τὰ δοξάζοντα τοὺς νεωτέρους χρόνους.

ΕΛΙΣΑ Σ. ΣΟΡΤΣΟΓ

ΟΙ ΠΑΡΙΣΙΝΟΙ

[Ἐκ τῶν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Caro].

Καλλιτέχνης ἢ ἀπλοῦς τεχνίτης ὁ ἐκ γενετῆς Παρισινὸς διακρίνεται διὰ τὴν ζωρότητα καὶ τὴν γοργότητά του· ἔχει τὴν ἀντίληψιν ταχεῖαν, ὀξύνειαν ἔκτακτον εἰς ἐκτίμησιν προσώπων καὶ πραγμάτων· καὶ δυσκόλως μὲν δύναται ν' ἀπατηθῆ ὑπ' ἄλλου, ἀπατᾷ δὲ αὐτὸς ἑαυτόν. Εἰς πᾶσαν αὐτοῦ ἐργασίαν ἀναγνωρίζεις ἀμέσως τὴν ἔμφυτον, σχεδὸν ἀλάνθαστον καλαισθησίαν του. Τὸ προϊόν τοῦ Παρισινοῦ, εἴτε ἐφημερὶς εἶνε, εἴτε ὑδρογραφία, κωμειδύλλιον, ἀντικείμενόν τι τοῦ συρμοῦ ἢ μυθιστόρημα, φέρει ὁποῦδήποτε τῆς γῆς καὶ ἂν εἰσχωρήσῃ τὴν σφραγίδα τῆς πόλεως, ἐξ ἧς προέρχεται. Ἐν μὲν τῇ καλλιτεχνίᾳ καὶ τοῖς γράμμασιν ἀναγνωρίζεις τὴν ἰδιάζουσαν λεπτότητα τοῦ δημιουργήσαντος αὐτὸ πνεύματος· ἐν δὲ τῇ βιομηχανίᾳ τὴν ἀπαράμιλλον κατεργασίαν, τὴν παρέχουσαν εἰς αὐτὸ τὴν τελειότητα καὶ τὴν λεπτὴν ἐκείνην καὶ ἐξαιρετοὺς κομψότητα. Καὶ τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο, τὸ ὅποσον πᾶς τις ἐνωσῆ ἐκ μόνου τοῦ ὀνόματός του, τὸ πνεῦμα τὸ παρισινόν, τὸ ἀεῖποτε ἐν καταλήλῳ στιγμῇ ἐκδηλούμενον, τὸ εὐρίσκον ἀμέσως τὰ ἄξια γέλωτος καὶ θαυμασιὰς χαρακτηρίζον αὐτὰ διὰ μιᾶς λέξεως διαδιδόμενης ἀμέσως καὶ ἐπιβαλλομένης, τὸ ἐπιτυγχάνον ἀσφαλῶς τὰ τρωτὰ μέρη παν-

τὸς ἐπισήμου ἐν τῇ κοινωνίᾳ προσώπου, τὸ ἄνευ πικρίας φιλοσκόμμον, τὸ εὐθύμον μᾶλλον ἢ κακεντρεχὲς, καὶ ἀμέσως παῦον τὰς προσβολὰς ἅμα προκαλέσαν τὸν γέλωτα, τὸ μηδέποτε ἐπιτιθέμενον κατὰ θυμάτων καὶ ἠττημένων· τὸ ἀπροσδόκητον, τὸ ζωρὸν, τὸ ἐλαφρὸν, τὸ δηκτικὸν ἐκεῖνο, τὸ ἀναμιμνήσκον τὰς «Σφηκὰς» τοῦ Ἀριστοφάνους, — τίς δὲν γνωρίζει τὰ θέλητρα τοῦ πνεύματος τούτου; καὶ τίς ἀγνοεῖ πόσον ταχέως καὶ ἀλάνθαστως αἱ εἰρωνίαι ἐκείναι, αἱ ἀμέσως καὶ ἀπανταχοῦ διαφημιζόμεναι, γνωρίζουσι νὰ πληγώνωσι τὸν ἀσυνέτως ἐξερεθίζοντα αὐτὰς; Τίς δὲ, τὰ δημόσια πράττων ἀνὴρ, ὅσον καὶ ἂν ἀπολαύῃ τῆς εὐνοίας τοῦ εὐμεταβόλου καὶ ἀσταθοῦς ἐκείνου πλήθους, ἐμπορεῖ νὰ θεωρήσῃ ἑαυτὸν ἀσφαλῆ κατὰ τοιούτων προσβολῶν, πάντοτε μὲν ὀδυνηρῶν, ἀλλὰ σπανίως θανασίμων, ἐκτὸς ἐὰν διευθύνονται κατὰ ἐνδόξων ἢ μαρῶν;

Ἄλλὰ τί πράγματι εἶνε οἱ κατοικοῦντες τὴν μεγαλόπολιν ἐκείνην, τοὺς ὁποίους ἐναλλάξ τοσοῦτον ἐκακολόγησαν καὶ τοσοῦτον ἐξεθείασαν; Πῶς νὰ σχηματίσῃ τις ὀρθὴν κρίσιν μετὰ τῶν ἀσπόνδων δυσφημιστῶν καὶ τῶν θερμότερων ἐγκωμιστῶν τοῦ ταραχώδους ἐκείνου δήμου; Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι οὔτε οἱ μὲν, οὔτε οἱ δὲ ἀπατῶνται ἀπολύτως εἰς τὴν περὶ αὐτοῦ γνώμην των. Ὅ,τι καὶ ἂν εἴπῃ τις καλὸν περὶ τῶν Παρισίων εἶνε ἀληθές, καὶ ἀληθές ἐπίσης εἶνε ὅ,τι κακὸν καὶ ἂν εἴπῃ τις περὶ αὐτῶν. Οἱ Παρίσιοι περιέχουσι τὸ ἄωτον ἅμα καὶ τὸ ἀπόβρασμα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Καὶ μήπως τὸ αὐτὸ δὲν συμβαίνει εἰς πᾶσας τὰς ἀχανεῖς ἐκείνας μεγαλοπόλεις, ἐν αἷς ὁ πολιτισμὸς ἔφθασεν εἰς βαθμὸν ὕψιστον; Ἐἶνε, λέγουσιν οἱ ἐπισκεπτόμενοι αὐτὴν ξένοι, ἡ πόλις τῶν εὐκόλων ἡδονῶν, καὶ κακολογοῦσιν αὐτὴν διὰ τὰς ἡδονὰς ταύτας, ἃς ἐν τούτοις ἐγεύθησαν κατὰ κόρον. Ναι· ἀλλ' εἶνε συγχρόνως ἢ κατ' ἐξοχὴν φιλεργὸς πόλις. Ὁ ξένος δὲν βλέπει ἢ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τὸ ἐν ταῖς ὁδοῖς, τὸ ἀδιαλείπτως κινούμενον ἐπὶ τῶν βουλευμάτων καὶ εἰς τὰ Ἡλύσια πεδία, καὶ φαντάζεται ὅτι ὀλόκληρος ἡ πόλις διατελεῖ ἐν ἐορτῇ, καὶ ὅτι ὁ βίος αὐτῆς εἶνε αἰωνία πανήγυρις. Δὲν παρατηρεῖ τὸ δραστήριον καὶ σιωπηλὸν πλῆθος τῶν μεγάλων ἐργατῶν, καὶ ἀγνοεῖ ἐντελῶς τοὺς Παρισίους τοὺς μελετῶντας, ἐρευνῶντας καὶ ἐφευρίσκοντας. Μάλιστα δὲ ἀδύνατον σχεδὸν εἶνε νὰ διεισδύσῃ ὑπὸ τὴν ταραχώδη ταύτην ἐπιφάνειαν, ἥτις μόνῃ ἐπισπᾶται τὸ βλέμμα του, καὶ νὰ διακρίνῃ ὅ,τι ἐξαιρετοὺς ὑπάρχει, ὅ,τι ἐμβριθές καὶ ἀγνὸν εἰς τὰ ἦθη τῶν κατοικῶν, τὰ τοσοῦτον ἐπιπολαίως κρινόμενα, τὸν οἰκογενειακὸν βίον (διότι ὑπάρχει τοιοῦτος καὶ ἐν Παρισίοις), τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα (καὶ τίς λαὸς ἐπιδαψιλεύει εἰς τοὺς νεκροὺς αὐτοῦ λατρείαν τρυφερωτέραν καὶ περιπαθεστέραν); τὴν ἀδιάλειπτον καὶ ἐπίμονον ἐργασίαν, τὴν ἄλλας ἀφανεῖς ἀρετὰς,

τάς οποίας ὁ ἐπιπόλαιος χρονογράφος δὲν γνωρίζει, ἀφοσίωσιν παρερχομένην ἀμνημόνευτον, καὶ τόσα ἄλλα προτερήματα εὐγενῆ ἢ γενναῖα, ἅτινα εἶνε τὰ οὐσιώδη συστατικά τοῦ χαρακτήρος τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ δι' αὐτοῦ, καίτοι εἰς τοσαῦτα ὑποπίπτων σφάλματα, δὲν ἔχει ὅμως τὸν ἐνάμιλλον εἰς τὸν κόσμον δλόκληρον κατὰ τὴν ἐργασίαν, τὴν οἰκονομίαν, τὴν τέχνην καὶ τὴν διάνοιαν. Εἶνε ὁ ἀγρὸς τῶν ἀδιαλείπτων πειραμάτων, αἰωνίως ἀνακινούμενος, ἐν ᾧ βλαστᾷ ἡ ἰδέα ἡ πατρίς τῶν ἐρευνητῶν καὶ ἐφευρετῶν. Τέλος δὲ, ἐὰν ἀληθὲς εἶνε ὅτι ὁ ὑπέρομετρος πολιτισμὸς παράγει ἐνταῦθα νέους καθ' ἑκάστην τύπου ἀθλιότητος καὶ ἐγκλήματος, μήπως δὲν εἶνε ἀληθὲς ἐπίσης ὅτι τὴν δυστυχίαν ταύτην ἀντισταθμίζει θαυμασίως ἢ ἐν πάσαις ταῖς τάξεσιν ἀναπτυσσομένη ἀνεξάντλητος ἄμιλλα ἐν τε τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ φιλανθρωπίᾳ πρὸς καταπολέμησιν καὶ εἰ δυνατόν πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ κακοῦ;

*N.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΩΝ

Ὅπως σήμερον βαίνουνσι τὰ πράγματα, ὅα ἦτο ἀδύνατον καὶ εἰς τὸν παραγωγικώτατον τῶν μυθιστοριογράφων νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἀπληστον ὄρεξιν τοῦ καταναλωτοῦ νεοφανῶν βιβλίων.

Πρὸς τοῦτο ἐπενοήθη μεγάλη βιομηχανία ἐπιφυλλίδων, ὁμοιάζουσα πολὺ πρὸς φιλολογικὴν χαρτοποιίαν, ἐν ᾗ μὲ παλαιὰ ῥάκη ὑπομνημάτων μεταθεσθλημένα εἰς μάζαν, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον κοσκινισμένα, κατασκευάζεται ἀπέραντον διήγημα δυνάμενον νὰ διαρκέσῃ τρεῖς, εἰς ἢ ἐννέα μῆνας ἀναλόγως τῆς μισθώσεως.

Ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ παραδόξου τούτου ἐργαστηρίου ἐχαράχθησαν τὰ ἐξῆς λόγια· *Οἱ ἐδῶ εἰσερχόμενοι, ἀφετε πᾶσαν φιλολογικὴν αἰδῶ.* Ἐντὸς δ' αὐτοῦ εἶνε τοποθετημένοι κατὰ μῆκος κοινῆς τραπέζης οἱ πολυάριθμοι ἐργάται τοῦ πνευματικοῦ κλωστήριου, κατατρίβοντες τὴν διάνοιαν, τὸ ὕψος καὶ τὴν ψαλίδα τω πρὸς παραγωγὴν τῶν λαμπρῶν ἐκείνων μεταξωτῶν καὶ βελουδίων μυθιστοριῶν, αἵτινες εἰς τὸ ἐμπόριον θὰ φέρωσι τὸ ὄνομα καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐργοστασίου.

Καὶ γίνεται εἰς τὰ ἐργοστάσια ταῦτα ὅ,τι καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ ἐργοστάσια τῆς Ἀγγλίας, ἐνθα χαράσσονται αἱ ξυλογραφαί. Ὅπως ἐκεῖ εἰς ἐργάτης κάμνει τὸν οὐρανὸν, ἄλλος τὰ δένδρα, ἄλλος τὸ ἔδαφος, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἐπικρατεῖ πλήρης ὁ καταμερισμὸς τῶν ἔργων· οὗτος μὲν ἀναγινώσκει παλαιὰ μυθιστορήματα, ἀρχαῖα ἀπομνημονεύματα, ἐκλέγει δὲ μετὰξὺ αὐτῶν ὅσα εἶνε ἐπιδεικτικά μετεμψυχώσεως, ἐκεῖνος δὲ τακτοποιεῖ τὸ διήγημα ἐν εἴδει διαλόγου, τρίτος τις παρασκευάζει τὴν εἰκόνα τοῦ ἥρωος καὶ τὴν ὄλην σκηνογραφίαν, οὕτω π. χ. Ὁρασίαν τινὰ πρῶταν τοῦ Ἀπριλίου, ξανθὸς νεανίας ἔχων κοκ-

κινωπὸν τὸν μύστακα, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ φυσιογνωμία εἰς τὸν κοινὸν παρατηρητὴν ἤθελε κάμει ἐντύπωσιν ἄλλην παρὰ κτλ.»

Ὁ τέταρτος ἐργάτης παραλαμβάνει τὴν διήγησιν ἐκεῖθεν, ὅπου ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ συνεργάτης του, καὶ ἔχει τὸ ἔργον νὰ παρεμβάλλῃ εἰς αὐτὴν ἀνέκδοτόν τι τῶν χρόνων τοῦ Ἑρρίκου Δ', ἢ κεφάλαιόν τι τῶν *Περιηγήσεων* τοῦ Κούκ. Μετὰ τοῦτο παραδίδει τὴν ἐργασίαν πρὸς τὸν πρὸς τὰ ἀριστερὰ του καθήμενον, ὅστις ἔχει εἰδικότητα εἰς τοὺς ἀμαυροὺς χρωματισμοὺς, ἀνήκει εἰς τὴν σχολὴν τοῦ τρόμου· ὅθεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ὑπάγονται τὰ φοβερὰ καὶ τραγικὰ συμβάντα, τὰ αἰφνίδια καὶ λυπηρὰ ἐπεισόδια. Οὗτος λοιπὸν ἐξακολουθεῖ οὕτω· «Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἠκούσθη κρότος προερχόμενος ἐκ τῆς κεκρυμμένης θύρας, ἥτις ἦγεν εἰς τὸν κῆπον τοῦ γέροντος Τοῖμ.—Ὁ μικρὸς Φερνάνδος ὠχρίασε.—Σιωπὴ! ἐφώνησεν ἡ Καικίλη. . . Τότε φωνὴ βραγχώδης καὶ ὑπόκωφος ἔκραξε.—Χρίστιαν! Χρίστιαν! . . κτλ.»—*Ἐπειτα συνέχεται.*

Τέλος, εἰς τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης κάθηται ὁ τρομερὸς κριτὴς ὁ ἀποφασίζων περὶ τῆς τύχης τοῦ ἥρωος, διότι οὐδέποτε ἡ τύχη του εἶνε ἐξ ἀρχῆς γνωστὴ. Ἄν ἀποφασισθῇ νὰ ἦνε βραδύς ὁ θάνατός του καὶ νὰ παραταθῇ ἐπὶ πολὺ τὸ μυθιστόρημα, τότε μετ' ἐπιτυχίας δύναται νὰ γείνη χρῆσις τῆς πνευμονικῆς φθίσεως, δι' ἧς ὁ ἐπιφυλλιδογράφος δύναται πάντοτε νὰ παρατείνῃ ὅσον θέλῃ τὴν συγγραφὴν του. Ἄν ἀποφασισθῇ νὰ ἐπέλθῃ ταχὺ καὶ ἀπότομον τὸ τέλος, τότε γίνεται ἐκλογή μετὰξὺ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῆς θανατώσεως, ἢ γίνεται μονομαχία ἢ καταπίπτει ὁ ἥρωας ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἢ φυλακίζεται ἢ καὶ δηλητηριάζεται διὰ μυκήτων.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἥρωος ὑπολείπεται πλῆρον ὁ ἐπίλογος, ἐνθα λέγεται καὶ τί ἀπέγεινεν ἡ ἥρωίς. Τὴν ἐργασίαν ταύτην κάμνει συνήθως αὐτὸς ὁ ἐργοστασιάρχης, ὅστις παρεμβάλλει καὶ τὴν ἐξῆς φράσιν· «Πλησιάζω πρὸς τὸ τέρμα τῆς μακρᾶς ταύτης διηγήσεως κτλ.», ἔπειτα ἔρχεται ἡ τελικὴ περίοδος μὲ τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως.

Ἄφ' οὗ δὲ τοιοῦτοτρόπως τελειώσῃ ἡ ὄλη ἐργασία, ὑποβάλλεται ἡ ἐπιφυλλίς εἰς τὸν ἀρχισυντάκτην, ὅστις ἐκλέγει τὸν ἀρμόζοντα εἰς αὐτὴν τίτλον, καὶ προσθέτει ὅτι *Ἀπαγορεύεται ἡ ἀνατύπωσις συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.*

Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι τὸ νέον τοῦτο εἶδος τῆς βιομηχανίας δὲν παρουσιάσθη ἀκόμη εἰς οὐδεμίαν βιομηχανικὴν Ἐκθεσιν.

[Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ].

**Π.

Οἱ καθ' ὄλον τὸ ἔτος 1879 ἐν Παρισίοις συμ-
βάντες θάνατοι ἀνήθλον εἰς 51,095.